Ч. 42. Львôвъ, Субота 30 мая (11 червця) 1881. Рочникъ II.

Выходитъ во Львовѣ що Середы и Суботы (крôмъ рускихъ святъ) о 4-ôй годинѣ по полудни. Литер. додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстій“ выходитъ по 2 печат. аркушѣ кождого 15-го и послѣд. дня кождого мѣсяця.

Редакція, администрація и експедиція пôдъ Ч. 15 плацъ Галицкій.

Всѣ листы, посылки и рекламаціи належитъ пересылати пôдъ адресою: редакціи и администраціи „Дѣла“ Ч. 15 плацъ Галицкій.

Рукописи не звертаются тôлько на попередне застереженье.

Поодиноке число стоитъ 10 кр. а. в.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ стоитъ:
на цѣлый рôкъ . . 8 зр.
на пôвъ року . . 4 зр.
на чверть року . . 2 зр.
съ дод. „Библіотеки“: на самъ додатокъ:
на цѣлый рôкъ 12 зр. на цѣлый рôкъ зр. 5·—
на пôвъ року 6 зр. на пôвъ року зр. 2·50
на чверть року 3 зр. на чверть року зр. 1·25

Предплату належитъ пересылати франко (найлучше почтовымъ переказомъ) до: Администрація час. „Дѣло“.

Оголошеня принимаются по цѣнѣ 6 кр. а. в. ôтъ однои строчки печатнои.

Рекламаціи неопечатанѣ вôльнѣ ôтъ порта.

О потребѣ розвою ремесла въ Галичинѣ.

(Пише *В. Поздрагій*, архитектъ въ Цюриху.)

(*Дальше.*)

Занятя въ бôльшости существуючихъ на Заходѣ шкôлъ ремесленныхъ роздѣляются на слѣдуючѣ 4 дѣлы: 1 ôтдѣлъ выробôвъ зъ дерева, якъ: теслѣ, столярѣ и рѣзбярѣ; 2 ôтдѣлъ выробôвъ металевыхъ: ковалѣ, слюсарѣ и механики; 3 ôтдѣлъ: токарѣ, а 4-тый ремесники-художники: моделярѣ и декораторы. Нашѣ потребы не такъ далеко сягаючѣ, мы можемо обôйтися меншимъ и подѣлимо нашу школу ремесленну на 3 ôтдѣлы и такъ: 1 ôтдѣлъ выробôвъ зъ дерева якъ: теслѣ, столярѣ, рѣзбярѣ и токарѣ; 2 ôтдѣлъ выробôвъ металевыхъ: ковалѣ, слюсарѣ и механики; 3 ôтдѣлъ робôтъ ткацкихъ. На початокъ булобы для насъ досыть, наколибы хоть тымъ тремъ ôтдѣламъ забезпечити существованье; тіи 3 ôтдѣлы уважаю за найважнѣйшѣ для нашого краю и они потребуютъ найбôльше пôдпоры. Пôзнѣйше, коли побачимо плоды тыхъ трехъ галузъ головныхъ ремесла, и коли средства позволятъ, можна буде доповнити ихъ новыми. Кождый зъ тыхъ трехъ ôтдѣлôвъ вымагае передовсѣмъ не тôлько розвитя механичного, але и достаточного знаня стилю и розвитя вкусу, для того головну вагу кладутъ у всѣхъ подôбныхъ заведеняхъ на рисунки и особенности матеріялôвъ, якихъ ремесникъ уживае до своихъ выробôвъ; безъ рисункôвъ ремесникъ есть тôлько машиною, котра не може робити иншихъ рухôвъ кромѣ тыхъ, якѣ надавъ еи конструкторъ. Зô взгляду на высше наведенѣ обстоятельства институтъ ремесленный повиненъ въ собѣ мѣстити достаточне число комнатъ для выкладôвъ, рисункôвъ и майстернѣ, музей, читальню заосмотрену въ фаховѣ журналы, достаточне число спальній, помѣщенье для надзирателя або директора, салю для урочистостій и ôтдѣлъ економичный. Такъ урядженый институтъ ремесленный може при щирôй праци учителѣвъ и добре обдуманôй програмѣ надати нове направленье нашому ремеслу и выховати новый поступовый ремесленный станъ, котрый вплынути може користно не тôлько на нашъ край, але и на сусѣднѣ народы. Я знаю тое зъ досвѣду, що пріятнѣйше булобы Сербови або Болгарови пôслати дитину въ сосѣдну славяньску школу ремесленну, чимъ въ Нѣмеччину або Францію. Менѣ приходилося въ послѣдныхъ рокахъ приймати у себе молодыхъ Славянъ, ѣхавшихъ въ Францію або Швайцарію учитися ремесла; бôльшôсть ихъ жалувалася на недостатокъ шкôлъ ремесленныхъ добре зъорганизованыхъ въ славяньскихъ земляхъ. Однѣ Чехи зъ всѣхъ славяньскихъ народôвъ поступаютъ напередъ въ ремеслѣ съ Заходомъ.

Щобы ремесленною школою осягнути высше высказану цѣль, повиннѣ въ програму входити слѣдуючѣ предметы: 1) языкъ рускій, польскій, нѣмецкій и початки француского на стôлько, щобы укôнчившій ремесленну школу, коли схоче дальше выобразуватись въ своѣмъ фаху, мôгъ ôтбути подорожь по Франціи або Нѣмеччинѣ; 2) всесвѣтна исторія, а исторія руска въ особенности; 3) математика на скôлько она для ремесника потрѣбна, передовсѣмъ бухгальтерія; 4) технологія физична и хемична матеріялôвъ; 5) наука о формахъ архитектоничныхъ (стиль); 6) рисунки техничнѣ; 7) наука моральности; 8) писанье; 9) практичнѣ занятя въ майстерняхъ съ учителями; 10) право торгове; 11) наука хорового спѣву и музики; 12) гимнастика сполучена съ наукою гашеня огню; 13) наука машинъ ремесленныхъ, сполучена съ технологією и т. д. Подѣлъ наведеныхъ предметôвъ повиненъ бути такій, щобы 1) праця умыслова и физична одна другôй помагала, щобы ученика ани однымъ ани другимъ не знудити, годины повиннѣ бути роздѣленѣ по важности и рôжнородности предметôвъ, н. пр. по двогодиннôмъ рисованю одна година выкладу; по двогодиннôмъ выкладѣ повиннѣ слѣдувати вправы въ майстерняхъ або гимнастика и т. д.; 2) щобы одинъ учитель мôгъ преподавати свôй предметъ въ рôжныхъ курсахъ, н. пр. математику преподае на всѣхъ курсахъ одинъ учитель; 3) щобы ученики першои клясы всѣхъ ôтдѣлôвъ кождого дня 2—3 годины придивлялися практичнымъ роботамъ ученикôвъ высшихъ курсôвъ, и то кождый въ кождôмъ спеціяльнôмъ ôтдѣлѣ безъ взгляду на тое, чи ôнъ думае тому або другому якому ремеслу посвятитися. Я кладу особливу вагу на сю точку, бо приходилось менѣ встрѣчати молодыхъ ремесникôвъ недовольныхъ своихъ спеціяльнымъ занятьемъ: оно ему не по души, ôнъ не любитъ его, бо мусѣвъ учитися того ремесла по воли родичѣвъ, и другого не бачивъ. Щобы ремесникъ ôтдався свому ремеслу, потреба подати ему случай пôзнати кôлька ремеселъ для выбору, потреба свобôдного рѣшеня, а тогды ôнъ его полюбитъ. По роцѣ такои практики придивляючися и помагаючи старшому товаришови, ученикъ може вже рѣшитись на тое або друге ремесло. Розумѣеся, що родичѣ и наставники института маютъ право голосу при выборѣ фахового занятя, але тôлько голосу дорадчого; 4) зô взгляду на економію повиненъ такъ подѣлъ годинъ якъ и розложенье саль для рисункôвъ и майстернь такій бути, щобы одинъ учитель два ôтдѣлы мôгъ надзирати.

Наука и матеріялъ для практичныхъ занятій повиннѣ бути даровѣ, за удержанье належитъ вносити плату.

Належитъ еще вспôмнути, въ якôмъ вѣку и съ якою пôдготовкою повинноси ученикôвъ въ ремесленну школу принимати. Наколи сполучимо въ ремесленнôмъ институтѣ теорію съ практикою, то мусятъ ученики вже физично бути розвитѣ, а для позысканя часу для практичныхъ занятій принимати ученикôвъ такихъ тôлько, котрѣ укôнчили двѣ, три клясы гимназіи або реальныхъ шкôлъ. Въ Швайцаріи правомъ установлено: молодшихъ якъ 14 лѣтъ жити до фабрикъ и варстатôвъ не пріймати; я думаю, що се правило дасться и у насъ приняти. Наука въ школѣ ремесленнôй повинна безъ взгляду на ôтдѣлъ тревати найменше 4 роки, значитъ, хлопець укôнчившій заведенье числити буде 18 лѣтъ, — вѣкъ ôтповѣдный для поступленя до майстернь приватныхъ челядникомъ. Число ученикôвъ зависитъ ôтъ средствъ, якѣ сему институтови посвяченѣ будутъ; число годинъ занятій щоденныхъ 10.

Згадаймо еще кôлькома словами о учителяхъ ремесленнои школы. При основаню якого нибудь заведеня съ научною цѣлію для нашои молодежи звертано увагу на се, щобы такѣ заведеня основанѣ були въ мѣстахъ, въ котрыхъ знаходится гимназія або реальна школа, щобы тымъ способомъ покористатися силами умственными учителѣвъ тыхъ шкôлъ. Зъ економичнои точки погляду оно справедливо и досыть практично, однако зъ научнои точки не користно. Двомъ панамъ служити не можь; або одна або друга служба буде пôдрядною, а тутъ розходится власне о тое, щобы учитель ôтдався цѣлою душею свому званю, по крайнôй мѣрѣ я хотѣвбы се видѣти въ будучôй рем. школѣ, котра малабы показати, на скôлько рускій нарôдъ спосôбный до конкуренціи съ другими народами. Вже плянъ науки въ институтѣ такôмъ, наколибы прійшло покористатися силами учительскими закладôвъ публичныхъ, не можна булобы уложити такъ, щобы становивъ одну цѣлôсть, а теперѣшнѣ власти школьнѣ маючи на оцѣ польонизацію нашои молодежи и не понимаючи, що властиво означае слово образованье безъ польонизаціи, зарядилибы такъ, що наше заведенье не осягнулобы цѣли, яку мы осягнути хочемо, навѣть при найщиршôй охотѣ и посвяченюся учительства. Для рисункôвъ техничныхъ кождый ôтдѣлъ повиненъ мати осôбного учителя спеціялиста, знаючого практичне выконанье рисунку; ôнъ повиненъ бути теоретикъ и практикъ. До помочи кождому зъ нихъ повиненъ бути доданый добрый майстеръ практикъ, понимаючій такожь рисунки. Учитель рисункôвъ и практикъ майстеръ вспôльно ведутъ дѣло ôтдѣла. Рôвножь для науки о формахъ архитектоничныхъ, для языкôвъ и математики конечно потреба осôбныхъ учителѣвъ; для прочихъ предметôвъ можь покористатися и чужими силами, а то не зô взгляду на маловажнôсть предметôвъ, а для того, що число годинъ для тыхъ предметôвъ буде обмежене. О важности задачи учителѣвъ ремесленнои школы не ма що и говорити; она обусловлюеся важностію самои школы и обстоятельствами, въ якихъ нашъ нарôдъ находится. Розумѣеся само собою, що будучнôсть учителѣвъ, выповняючихъ совѣстно свою задачу повинна бути забезпечена на рôвнѣ съ учителями публичныхъ краевыхъ шкôлъ.

(*Конець буде.*)

Єще слово въ справѣ конскрипціи.

II.

(Конець.)

Маемо однакожь еще дальше поученье въ тôйже ôтповѣди, и то взглядомъ однои, у насъ дуже звычайнои рѣчи, именно, щô слѣдуе розумѣти пôдъ надъужитьемъ. Доси у насъ се слово дуже часто вертится на языцѣ, — менше о то, чи зъ нашои чи не нашои вины. Примѣромъ суть законы, котрѣ позволяютъ вносити до урядôвъ рускѣ поданя и наказуютъ урядамъ на рускѣ поданя ôтповѣдати въ рускôмъ языцѣ. Буває часто, що задля трехъ высше вычисленыхъ спеціяльностій галицкихъ — руске поданье або не принимаеся, або если принимаеся, то съ гнѣвомъ, фукомъ и опрыскливостію незнаною добре выхованымъ людямъ (якъ се недавно зробивъ п. Henryk Schmitt въ шк. радѣ краевôй), або даеся ôтповѣдь по польски. Русины заразъ все тое называютъ надъужитьемъ. Тымчасомъ, пôсля данои намъ „съ высше“ ôтповѣди, — надъужитье а именно надъужитье урядове есть рѣчію дуже взглядною. И такъ — се есть надъужитье, если кто посмѣвъ латинника-Русина при новôй конскрипціи записати съ рускимъ языкомъ домашнымъ и „dieser Missbrauch muss abgestellt werden“, але не есть се надъужитье, если магистратъ въ Дрогобычи, занимаючійся конскрипцією, не хотѣвъ прійняти конскрипційного аркуша выповненого по руски ôтъ проф. Паславского; не есть надъужитье, если на рускѣ поданя ôтповѣдаютъ по польски або и совсѣмъ не ôтповѣдаютъ (якъ се дѣеся съ поданями взглядомъ рускои школы во Львовѣ); если мимо рѣшеня найвысшого суду львôвскій судъ все таки латиньскими буквами выписуе свои засуды и ухвалы; если протоколы съ рускими сторонами списуеся по польски и т. п. — се все не есть надъужитье и совсѣмъ природно, бо предсѣ кождому Русинови свобôдно до кождого поданя написати еще додаткове поданье и просити о руску резолюцію рускими буквами, а если не зробитъ сего I, II и III инстанція, то удатись кождого разу до трибуналу державного або где инде, — а тогды все таки признаютъ справедливôсть и слушнôсть по сторонѣ Русина и буде мавъ чорно на бѣлôмъ, що его право ему належится и повинно бути пошановане. А хочь до сего треба написатися що немѣра и наклеити штемплѣвъ зъ цѣлои маломѣскои трафики и находитися и наурговатися, то се все не змѣняе рѣчи и не творитъ ніякого надъужитя, по перше для того, що Русинъ есть довго терпеливый и може все тое вытримати, по друге для того, що якъ сказавъ Wojciech Dzieduszycki, на то суть высшѣ инстанціи, щобы справляли блуды низшихъ, а по трете, чимъ бôльше будемо закуплювати штемплѣвъ, тымъ лекше здобуде собѣ дръ Дунаевскій славу знаменитого министра скарбу. Усувати жь урядникôвъ, котрѣ допускаются такихъ „мнимыхъ“ надъужитій, або ихъ карати, а бодай имъ нагану удѣлювати — „dazu gibt es keinen Anlass unter den gegenwärtigen Verhältnissen“.

III.

Не можемо на послѣдокъ ôтмовити нашимъ читателямъ еще тои пріятности, щобы зъ данои Русинамъ ôтповѣди не подати дословно слѣдуючого уступу:

„Bezüglich des zuletzt in der Interpellation erwähnten Conflictes in Didyszów, eigentlich Dziedziłów oder Didyłów zwischen dem Zählungscommissär Tabaczyński und dem ruthenischen Pfarrer Maceluch haben die stattgefundenen eingehenden Erhebungen constatirt, dass der Pfarrer nicht die Metrikenbücher und Matrikenauszüge der in den Jahren 1861 bis 1871 geborenen Jünglinge, sondern nur zwei Exemplare des status animarum und das Aufgebotbuch zur Commission mitbrachte, dass sich *desshalb* eine Differenz zwischen dem Zählungscommissär und dem Pfarrer ergab, dass letzterer die mitgebrachten Pfarracten wegtragen wollte, dass Tabaczyński dies verhinderte und die Pfarracten nicht zerriss, sondern in eine Kiste sperrte, dass in dem hierüber entstandenen Streite Tabaczyński den Pfarrer (до того еще 80-лѣтного старця!) mit den Worten „Gehe aus meinem Hause Pfaff“ gegen die Thüre schob, dass keiner der Zeugen die angeblich gebrauchten Worte: „Pfaffen und Schufte brauchen wir nicht“ gehört oder eine thätliche Misshändlung des Pfarrers gesehen hat. Die zur Untersuchung dieses Vorfalles von der Bezirkshauptmannschaft entsendete Commission hat die Pfarracten sofort dem Pfarrer zurückgestellt und den Tabaczyński von der Fortführung der Function als Zählungscommissär wegen seines tactlosen und rohen Benehmens enthoben. Ueber die beim competenten Ge-

richte gegen Tabaczyński eingereichte Klage des Pfarrers Macieluch ist die Verhandlung im Zuge".

Вже само поверхове перечитанье сего уступу може кождого переконфчити, сколько тутъ поучаючого и повчаючого. Бетъ се вже секуресъ не тôлько на поле галицкои господарки политичнои, але и на поле криминалистики. Тутъ мы Русины можемо на тôмъ уступф поучитись, якъ нашф звычайнф понятя о надужитяхъ далеко, дуже далеко отбфгли наперёдъ що до самои криминалистичнои стороны. Пригôдъ понятій теперь мфродайныхъ. Пригôдъ понятій теперь мфродайныхъ. Пригадаймо собф лише, що вся Галицка Русь, дайно собф лише, що вся Галицка Русь, якъ жила, выдала свого часу изъ себе крикъ обурення и гроны, дбаючись о приключенью, котрого жертвою етапеи 70-лфтній старець, о. Мацелюхъ. Рбдкф чувствія мусфли такожъ розбудитись и у кождого цивилизованого человфка, котрый навыкъ бъ кождого урядника цивилизованои державы жадати законности, приличности, пошановання права, чести, вжу, пародностей, вфры и т. д. — изъ взглядъ тыхъ честнотъ, якихъ бъ цивилизованого человфка можна жадати завсфгды, хотяйбы кому прійшлось урядувати изъ самбй Тартарии, або якбй иншбй, на рбвнъ чи й цфлкомъ зайвсбй Галицбй. Але можна було еще думати, що изъ жалихъ на крайно сумне приключенье изъ Дфдиловф заходитъ може error in facto. Бслижъ самъ фактъ правдивый, то, здаваюся, не пбдлягаф нйкому сомнфнію, що таке приключенье мфстить въ собф всф знамена грубои проины. Звычайный цивилизованый Европейчикъ и кождый Русинъ, котрый по продненбй собф идеальности скорше присвоюе собф справдф европейскй понятя и идеф, якъ поверховну блескотливбсть, звычайно теперь захваляваку и продажну пбдъ фалшивою етикетою „cywilizacya", — готовъ бувъ на пбдставф даного приключенья изъ Дфдиловф такъ собф думати: „Коли правда, що конскрипційный комисарь,—котрый пбсля класнои дефиниціи гр. Таффого „не безъ слушности" уважаюся за урядника — парохови о. Мацелюхови, прибувшому изъ урядовбй мисіи подати потрфбныхъ при конскрипціи повнень, выдеръ урядовй актъ парохіальный, а самого 70-лфтнього парока выпхнувъ за дверй, чи трунувъ до дверій (gegen die Thüre schob) съ словами: „рушай собф изъ мого дому попе!", а силою выраний и собф привлащенй актъ выхопавъ изъ своёмъ бюрф, изъ котрого допера аякъ слфдча комисія ихъ выдобула,— то ачейже изъ такбмъ случаю повинна бы ветупитися власть прокураторска, бо тутъ вже надужитье, або, говорячи языкомъ юристбвъ, провина противъ повинностій публичного уряду досягнула такои степени, изъ якбй перестае бути одною неправильностію, караною дисциплинарно, а стався чиномъ, пбдпадаючимъ устанф карнбй и тымъ самымъ вбдлягае карй, навфть, колибы не було приватнои жалобы". Кождый Галичанинъ безперечно прилучится до такого выводу, бодь кождому еще изъ свфжбй памяти, якъ то скоро и енергично интервенювала прокураторска власть тогды, якъ нйдесь Х. мавъ пбдчасъ выборчои горячки гдесь проговоритись, що „прійдутъ Москалф и т. д.", якъ иншъ зараз внесено противъ рускаго священика публичне оскарженье за якусь тамъ проповфдь, хотяй въ одномъ и другомъ случаю опбсля показалося, що се було лише нове галицке выданье Шекспира „Viel Lärm um Nichts", и такъ рускаго священика якъ и того Х. судъ уважавъ совсфмъ невиннымъ, о чймъ очевидно Gaz. Nar. забула донести. Въ тбмъ случаю були такй выводы и надфя о прокураторскбй интервенціи тымъ бблыше управненй, що тутъ конскрипційный комисарь изъ особи священика чинно внесажныхъ священичій урядъ передъ людьми, а до того еще изъ дуже неделикатный способъ присвоивъ собф акта парохіальнй. Европейчикови буде звфстно, що въ Англіи великій урядъ высоко поважаемъ такъ, що навфть той, котрый за вбваньемъ въ имени права и за дбтиненьемъ полицейскои палочки не пошануе урядовои власти або еще й хотьбы словно звеважитъ полицейского, пбдпадае досыть дотклибой кари. Европейчикъ нйкъ не мбгбы освоитися съ гадкою, що гдеинбудь пр. въ Галичинф священикъ, справуючій урядъ парохіальный и по вей часы осотрошф на руки третыхъ особъ, безъ жадного що до всфликихъ метрикъ и выкладъ нею урядникъ уважаный, мбгбы бути выключеный изъ пбдъ тои загальнои охороны, якою седонтся право и найдрббнфйшихъ урядниковъ. Кто до того всего еще пересфдчився о католицкой вфрности австрійскои державы, выраженбй въ традиційно переховуваномъ титулф „catholicissima Austria", зарбвно якъ и о справедливости слбвъ, выписаныхъ на бургу: „justitia fundamentum regnorum", сей съ тымъ бблыпою еще вфрою надфвся, що высше описане приключенье изъ Дфдиловф такъ изъ интересф повази и пошанованя священьства, якъ и изъ интересф удержаня повази права не буде безкарно пропущене, и що бодай тутъ признаютъ намъ, що конскрипційный комисарь допустився надъужити, чи радше грубои урядовои провины противъ рускаго священика.

Тымчасомъ и изъ тбмъ взглядф приходится намъ поучитись чогось нового въ данои Русинамъ бтповфди. Якъ нибудь изъ самбй бтповфди признана цфла сущность приключеня изъ Дфдиловф, однакожъ показуеся, що мимо того не сконстатовано нйкои провины, противъ котрои мавбы выступити прокураторъ, усунено лише изъ дисциплинарнбй дорожф конскрипційного комисаря, котрый и безъ того скончивши конскрипцію, самъ мусфвъ усунутись изъ свого тымчасового уряду, и не узнано потрфбнымъ бтступити дотычащй акта дисциплинарній прокураторіи до дальшого урядованя, хотьбы изъ направленю §. 331 уст. кар.

Се все оказалося влишнымъ, бо хотяй и въ §. 331 уст. кар. сказано: „wenn ein der im §. 68 bezeichneten Personen (урядникъ) sich in ihren Amts- oder Dienstleistungen thätliche Beleidigungen erlaubt, so macht sie sich einer Uebertretung schuldig und ist mit Arrest... zu bestrafen", то однакожъ поступованье Табачиньского сквалификовано изъ данбй намъ бтповфди лише яко „taetloses und rohes Benehmen", котре справдф грфшитъ противъ „Dobrego tonu", выданого передъ рокомъ гр-ею Водзицкою, але не противъ уставы карнои, котра предеъ такъ само може бути лише взглядно обовязуючою, якъ пр. и тое розпорядженье намфстництва въ р. 1869, котре зборонивъ учителямъ занимати сь конскрипцією, а то тымъ бблыше, що рускій священикъ, невваженый словно и чинно може бути уважаный яко недостаточный свфдокъ и его зданя при слфдствф не увзглядняются. Тая аргументація напевно переконфчитъ цфлый свфтъ о правдивости конклюзіи бтповфди данои Русинамъ: „Aus dieser Darstellung der Resultate der Untersuchung über die einzelnen Puncte der eingebrachten Interpellation dürfte wohl mit Evidenz hervorgehen, dass im Allgemeinen die gegen das Vorgehen der galizischen Behörden und Zählungsorgane bei der Volkszählung vorgebrachten Beschwerden unbegründet sind!"

Справдф не треба лучшои илюстрації до пояснени свфтови, якъ переводилась у насъ конскрипція и яку може она мати вартбсть, не треба лучшого осфчени стану въ Галичинф, ненфйшого представленя, поступовани взглядомъ Русинбвъ, — якъ та Gazet-ою Narodow-ою яко „łaźnia świętojureów", ославлена бтповфдь на интервенцію рускихъ послбвъ о конскрипціи.

ДОПИСИ.

Зъ пбдъ Ходорова. (*Илюстрацівка до рбвноуправенся нашого языка въ ц. к. урядахъ*). Учитель народный изъ села З., п. Василій С. написавъ квитъ на свою плату, котру побирае изъ уряду податковбмъ въ Бббрцф, изъ явщъ рускбмъ, а що изъ села З. до Бббрки досыть далеко и учитель бувъ перешкодженый самъ ъхати по грошф до уряду, то переславъ квитъ п. М. С. въ Бббрцф съ прошеньемъ, щобы тойже плату получивъ и почтою ему переславъ. На квиты писанй по польски п. контрольоръ Похонецкій выплативъ квитъ на руки третыхъ особъ безъ жадного труда, але на квитъ п. Василія С. сказавъ, що „kiedy chce pisać po rusku, niech sam po płacę przyjeżdża." Занфдомленый о тбмъ властитель квита прійхавъ до п. к. уряду податкового въ Бббрцф, а п. Похонецкій принявъ его словами: „To pan nie możesz kwitu pisać po polsku! pan chcesz się przypodchlebić.....; jeżeli pan będziesz tak pisał, to musisz pan sam po pieniądze przyjeżdżać" — и читавъ предложеный квитъ. Коли перечитавъ пбдписъ „Василій С.", замфтивъ: „Płaca jest asygnowana na Bazylego S. (асигнація по польски) a nie na Basylia; dla mylnego więc imienia nie mogę wypłacić. Tu ma być napisane Bazyli S., a jeżeli pan chcesz się podpisać Basylii, to trzeba dodać jeszcze Bazyli S., — a powtóre pan niejednakowo piszesz kwity: raz cienko są pisane, drugi raz grubo."

Зъ того одного примфру поступованя п. к. контрольора податкового въ Бббрцф, п. Похонского, видко, якъ то на дфлф выглядае тое рбвноуправенье рускаго языка съ польскимъ въ п. к. урядахъ, рбвноуправенье, котре панове Поляки при кождбмъ случаю кидаютъ Русинамъ въ очи на вейку ихъ жалобу. Така секатура рускихъ сторбнъ черезъ п. к. урядниковъ податковыхъ дфвсь не изъ однбй тôлько Бббрцф; изъ Золочевф н. пр. урядники податковй не выплачуютъ такъ само пенсій рускимъ священикамъ на руки третыхъ особъ, коли квитъ писаный по руски, а безъ жадной перешкоды выплачуютъ на квитъ польскій або нфмецкій (sic!)

Не вфримо, щобы п. Похонскій не знавъ о тбмъ, що языкъ рускій есть такъ само якъ и польскій зарбвно урядовый; а еще бблыше не хочемъ намъ вфрити, щобы той панъ не знавъ, що Василій то само що Bazyli. Одно и друге п. Пох. добре знае, а коли допускаесь такихъ секатуръ рускихъ сторбнъ, то тôлько для того, що знае, що у насъ такй надъужитя урядовй проходятъ безкарно... Ехъ, якбы то такъ Бббрка не лежала въ Галичинф, але примфромъ въ Чехахъ! Надфемось, що и п. Василій С. не подарує п. контрольорови его „grymasów", и спытае высшихъ властій, чи такй „grymasy" п. к. урядникови до лица...

Зъ пбдъ Сокаля. (*Гдещо про раду повятову.*) Неразъ вже писали нашй газеты про господарку нашихъ тымъ автономичныхъ. Щобы сей образъ доповнити, хочу и я подати кблька слбвъ про сокальску раду повятову. При выборахъ въ куріи меншихъ посфлостій перейшли вей 12 рускй кандидаты, помимо великихъ заббгбвъ и агитацій изъ стороны нашихъ противниковъ, а особенно теперфшного маршалка п. П., котрый конечно хотфвъ бути выбраным изъ сельскбй куріи. Однакъ при верификаціи выборбвъ уневажнено двохъ членбвъ въ тои причины, що були писарями громадскими, а одного, що мовьбы то бувъ нйкого податку не плативъ, хотяй тойже фактично есть властителемъ грунту и платитъ податокъ. Помимо рфшучого протесту изъ нашои стороны выбрала бблыпбсть маршалка и выдфлъ, розумфеся по своёй волй, на тôмъ самомъ засфданю. Надто противъ важности прочихъ 9 членбвъ пбднесено „дуже пазний" заводы; перечитано навфть нйдесь протестъ, однакожъ авторбвъ его протесту не выявлено. Здаеся, що авторомъ его бувъ недалекій „сполъкъ" бблыпости рады повятовои. Ухвалено изъ кбнци бтступити сей рекурсъ до дохожденя правительству. Тутъ показалася бблыпбсть дуже несторонничою, бо не выкинула бтъ разу вейхъ рускихъ членбвъ въ салф. Выделегованый до дохожденя п. к. староствомъ комисарь повфтовый прибравъ собф за помбчника секретаря рады повфтовои п. М., и съ тымъ фадивъ бтъ села до села, силкуваться по найбблыпбй части до кончемъ збйтбсь и жадавъ бтъ нихъ, щобы печатки громадскй, мабуть для потвердженя его протесту, прибивали, не жадаючи часто бть нихъ навфть пбдписбвъ. О сколько такій способъ дохожденя есть правильный, то осудятъ найлфпше самй читателй. Йтъ ходитъ поголоска, малоея въ дохожденю показати, що протестъ сей есть цфлкомъ узасаденый?! На сей пбдставф можемъ схоче бблыпбсть уневажнити и тымъ самымъ ставочихъ еще 9 членбвъ сельскои курій. Але даремный трудъ вашъ, панове Поляки! Отъ лучше звернулибъ вы нашу дфятельность на иншe поле, примфромъ на економичне, и тутъ старалися бути провбдниками селянъ, а не на поли политичномъ, — где для васъ пема у насъ грунту! Нашъ бо повфтъ, славити Бога, вже на стбльско прійшовъ до самосбйности, що умфе розрбжнити, кто ему пріятель, а кто ворогъ и не дасться такъ легко чимъ будь пбдбйти и приманити. Съ поборами бйтъ вже самъ собф дасть раду; а пенно по ню до Васъ не пбйде!

Дивно намъ тôлько, чому п. к. Намфстництво до сего часу не розписало доповнюючихъ выборбвъ 3 членбвъ въ групы меншои посфлости, коли тымчасомъ на мфстце уступившого п. Р. въ групы бблыпои посфлости вже давно розписало выборъ, а навфть коли и сей выборъ лфкаря повфтового п. Б. уневажнено, розписало вже третій разъ выборъ?! Чи може чекае ц. к. Намфстництво, якъ то слфдство доходжень тутешного староства и остаючій 9 голосбвъ въ меншои посфлости рада повфтова уневажнитъ? На якій способъ радй бы мы взяти причину сего зволфкания.

Якъ господарую взфетна бблыпбсть въ радф повфтовой, наведу тôлько одинъ фактъ. Передъ кôлькома лфтами був инспекторомъ повфтовымъ дорбгъ п. Ш. Мабуть задля того, що п. Ш. бувъ Русиномъ, казавъ п. маршалокъ, щобы секретарь рады повфтовои п. М. поликвидовавъ собф дфты такожъ и за инспекція дорбгъ (!) за 7 лфтъ назадъ рахунки. П. М. поликвидувавъ собф суму около трета тысяча зр., а по бтповфдно обрфзано тои сумы все таки отрим 1200 зр.! Тутъ кождый запытае: до чого бувъ инспекторъ дорбгъ, коли еще и секретареви въ того титулу треба плати таку велику ремунерацію? Загада не тяжка до бтгадания для нашихъ читателбвъ!

Ъ.

Зъ Черновець. (*Святковы 1-го мая.*) (Конецъ.)

П. Т. Ревакович говорилъ далей: Бачучи, що нашъ народъ жіюча изъ нашои лучнбй (компактнбй) масф на пространстве бблыше якъ 10.000□ миль широкбй, отъ пнбвъ Дебрецинськихъ въ угорскбй Руси бтъ гбръ Кирлибабы въ Буковинф аж по Черниговку а бттакъ по Воронежу, Курску губернію въ Россіи; бтъ Поленицкихъ гбръ и бтъ Полѣся ажъ по отецы изъ нашого Саратова и по Кавказъ, — всюды нашъ тяжкои працф гбрко бйдуе, ставлю изъ II-го артикулъ нашои народнои вёры: „*Як се интелигентнй Русины маемо право и обовязокъ о добробытъ и о права нашого знедбленого и опущеного рускаго народа всякими законными способами добиватися*". На тому мы могли тую задачу сповнити, чтобы належито бути до того приготованій. Бо загальнои просвёты и фаховыхъ вёдомостей мусимо докладно знати исторію нашого народа, а то всёхъ его частій, котрй такъ бтмёнными обстоятельствами жили въ Буковинф, Галичинф, Угорщинф и Угорскій. Дальше мусимо еще докладно знати нашу южноруску литературу. Лишь изучивши исторію и литературу нашу докладно станемо дорожити минувшостію нашого народа, будемо дорожити житьемъ нашого южноруского народа. Тогды полюбимо нашу красну и славну землю, нашъ богатырскій народъ, того тысячолётного мученика, котрому однакожъ зачинае свитати, котрый починае помалу бтроджуватися. Чимъ скорше бтродженье, чимъ скорше скрёпленье его зависитъ бтъ насъ интелигентныхъ синбвъ. Томужъ то мы мусимо стояти народомъ изъ безперерывнбй связи, изучати синмъ пбзнати нашъ народъ изъ морального и матеріальнбмъ взгляду докладно. Мы мусимо знати, якъ нашъ рускій селянинъ

мѣщанинъ жіе, яку бнъ хату мае, який въ нѣй порядки, яке бнъ господарство мае, яку харчъ ѣсть. Мы мусимо знати, який кругъ и образъ его мыслій, який его бажання. Тогды будемо умѣти до нашого народа прого-воритн. Тогды будемо знати, съ чого найперше почати роботу, щобы той народъ двигнути. Тогды народъ нашъ пойде за нами и тогды будемо мы Русины становити полнтичну силу, котру буде кождо правительство поважати и съ котрою буде мусѣло числитися. Не спускаймося ни на кого, щобы насъ съ тяжкого нашого упадку матеріального и морального двигнувъ, бо се намъ не поможе, а только пошкодитъ. Въ тѣмъ взглядѣ научае насъ наша власна исторія въ Австрін по 48 рокъ найлѣпше. Мы спустилися на правительство, самі ничого не робили, а ждали, щобы намъ печено й варене прійшло до рота — и дождались-мося до крайной загибели. Теперь, хвала Богу, мы прочунялн; мы вже почали и учимся и заходитися коло народного дѣла якъ слѣдъ. Только намъ не упадати при неудачахъ, а вытресало працювати, щобы передовсѣмъ всѣми можливыми способами добробытъ нашого народа двигнути, а при тѣмъ, щобы нашихъ селянъ и мѣщанъ приводити до познання свого людского достоинства, до познання правъ человѣка, привести до свѣдомости, що они Русинами и обзнакомити ихъ докладно съ нашими народными правами и обовязками. До переведення такъ важной нашой справы треба намъ великодушныхъ, щирыхъ, снѣтлыхъ, народу убогу отрѣку цѣлымъ серцемъ и цѣлою душею любячихъ мужѣвъ-патріотовъ, котрыбы умѣли й хотѣли своимъ розумомъ, своимъ досвѣдомъ и своею любовію народъ до лѣпшой будучности бтважно провадити. Коли жъ такі мужѣ проявляются межи нами, то въ дуже важной справѣ нашой внутрѣшней организаціи ставляю яко III-ый артикулъ нашой народной вѣры: *„Научымся выбирать нашихъ мужевъ-провбдникбвъ шануватн, ихъ щирй гадки словомъ и дбломъ поширати и съ щирымъ довѣріємъ все тое сповнятн, що они яко добре и для нашого народа спасенне радитн дблятн; а хороним-ся зъ партійного становища ихъ несправедливо и некористно осуджуватн.“* Выповнивши всѣ повышей три артикулы вѣрно и выстрезало, буде можь смѣло тогды сказати: „Еще не вмерла руска мати въ нашихъ нскони рускихъ земляхъ!“ Громкій рукоплескання и оклики „славно“ нагородили бесѣдника за его прехорошу съ пронятемъ и жаромъ выголошену рѣчь.

Дальше бтспѣвавъ хоръ пѣсню Вербицкого „Зброи заблисли!“ а п. Ст. Стоцкій бтдекламовавъ съ вырозумѣньемъ и хорошимъ бтданьемъ посну Т. Шевченка: „До живыхъ, мертвыхъ и ненародженыхъ земляковъ моихъ въ Украинѣ и не въ Украинѣ сущихъ мое дружне посланіе“, котра була дуже добре принята. Дальше слѣдувала пѣсня Вербицкого: „Дай дѣвчино намъ шампана“, по котрой п. И. Тымницкій, предсѣдатель мѣщанскои читальнѣ, забравъ голосъ. Въ своій довтой рѣчи, звернены выключно до мѣщанъ, взывавъ ихъ, щобы двигнулися разъ изъ сну и познали, кто они и яка рускихъ мѣщанъ сила. Всѣ приняли дуже сердечно тую бесѣду, а по нѣй хоръ бтспѣвавъ „Italienischer Salat“, где особенно о. Н. Огоновскій въ соло-спѣвѣ бтзначився. Наконецъ забравъ голосъ п. Ф. Калитовскій, адъюнктъ суд. и бтдекламувавши свій власный стихъ въ честь чотырехъ рускихъ товаристевъ въ Черновцахъ кинесъ тоастъ въ честь тыхже товаристевъ; немовъ въ бтповѣдь на тоастъ бтспѣвавъ хоръ „Многая лѣта“ а предсѣдатель „Союза“ подякувавъ всѣмъ гостямъ за ласкаву участь и закрывъ програмову часть вечерка о $12^1/_2$ годины въ ночи. И такъ всѣ забавившися якъ найкраще, наслухавшись хорошого спѣву Союзанбвъ, хорошихъ рѣчій бесѣдниковъ, натѣшившись такимъ живымъ рускимъ житемъ, познавши его близше, гдеякій гостѣ розбйшлись съ найбольшимъ вдоволеньемъ домбвъ, а многій лишились еще и забава продовжалася подобно якъ передъ тымъ до 2 год. въ ночи. Тутъ пріятно намъ записати, що мѣщанинъ Ив. Буроній забравши голосъ, сказавъ дуже щиру рѣчь до мѣщанъ, завзываючи ихъ все тое, що говорилось, щиро до серца принати и пбсля того поступати, бо въ тѣмъ наше спасенье. Такъ обходили мы празникъ 3-го мая. Х.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(*Засѣдання палаты панбвъ*), якъ се мы въ послѣднихъ чч. доносили, несподѣвано перервано, хотяй еще були до принята такъ важній проекты законовъ якъ: додатковый буджетъ на ческій университетъ и законъ о галицкой желѣзницѣ трансверзальной, на принятю которыхъ правительству много зависало. Показалось однакожъ зъ сказу при сутныхъ членбвъ палаты, що тѣ проекты могликбы бути бткинены и правительство волѣло бтложити обѣ справы до осени. Чехи и Поляки, розумѣется, зъ того невдоволені, але годѣ, — съ конечностію мусятся погодити. Чехи впрочѣмъ нячого не стратятъ: правительство выдасигнує ухвалены палатою послбвъ буджетъ университетовн, а рада державна, якъ правительство надѣсь, ухвалитъ его. Щобы однакожъ тое непнѣйше могло статись, ческій и польскій газеты договорюются еще нового покликання Поляковъ и Чехбвъ до палаты панбвъ.

(*Выбори до угорского сойму*) розписаній на часъ бтъ 24 червня до 3 липня. Новый сойнъ скликаный на 24 вересня. Агитація выборчій вже теперь ведутся на велику скалю.

(*Сойнъ хорватскій*) збересь 20 с. м. на коротку сессію, щобы ухвалити змѣну закона выборчого, по чѣмъ буде розвязаный, бо въ осени кбнчится его мандатъ. Съ початкомъ вересня бтбудутся новій выборы и зараз сойнъ збересь, щобы выбрати делегатбвъ до угорскои рады державнои (сойму).

ЗАГРАНИЦЯ.

Россія. Зачинаючи нынѣ писати о Россіи, приходитъ намъ на думку пословица: „хотѣлабы душа до раю, та грѣхи не пускаютъ“ — хотѣлабы мы нашимъ читателямъ показати гдещо бтрадного, потѣшного въ россійскбмъ царствѣ, — та годѣ! Возьмѣмъ чи россійску чи заграничну яку газету до рукъ, всюда въ рубрицѣ „Россія“ прочитаемъ самій неотрадній вѣсти. Скбнчились противжидбвскій непорядки, т. зн. „кара жидбвъ“, почалась „кара мужиковъ“ и то тяжка кара: 20 лѣтъ каторги въ Сибѣри, 15 лѣтъ, 10 лѣтъ — все се покута не такъ легка, на яку засудивъ судъ военный головнѣйшихъ участниковъ непорядковъ въ Кіевѣ. Менше винній участники подпадутъ легшимъ карамъ, але яке то ихъ множество арештовано! Въ самбмъ Кіевѣ арештовано, якъ доноситъ „Кіевлянинъ“ 1500 особъ; зъ тыхъ еще 400 сидятъ въ вязницяхъ, а акта слѣдчій дали 50 спорыхъ тоховъ. Подумати, колько то увязненыхъ сидятъ въ Одессѣ, Херсонѣ и другихъ мѣстцяхъ. Въ губерніи Кіевскбй прогблошено станъ облоги на 4 уѣзды: Каневскій, Чигиринскій, Черкаскій и Звенигородскій. Въ Елисаветградщинѣ розъѣздили урядники политичній съ войскомъ по селахъ и били кіями и плетьми ѣхъ подозрѣныхъ мужиковъ; розумѣесь, також много невинныхъ!

Недавно бткрыто въ Петербурзѣ на забалканьскбмъ проспектѣ тайне засѣданье нигилистбвъ и арештовано 21 особъ. Въ столици удержуесь уперто вѣсть, и заграничній газеты се яко рѣчь певну подали, що царь одержавъ бтъ исполнительного комитету послѣдне остереженье, въ котрбмъ нигилисты выразно царевн заявляютъ, що коли не оголоситъ загальной амнестіи, не дасть свободы печати и не знесе высылки на Сибѣрь порядкомъ административнымъ, то нигилисты его стратятъ; до того зголосилось вже 18 нигилистбвъ. Межи прихильниками царя запанувавъ переполохъ, кождый съ сожалѣньемъ гладитъ на нерѣшимбсть царя, а передовсѣмъ никто не радъ зъ покликання несимпатичного Игнатьева на наступника Лорисъ-Меликова, и никто не знае, що спонукало царя до покликання Игнатьева.

Кн. Горчаковъ вернувъ съ початкомъ сего мѣс. зъ Ниццы до Петербурга и мавъ авдіенцію у царя. Загально думаютъ, що канцлеръ одержитъ димисію (силы фізичній значно его опустили), а на министра дѣлъ заграничныхъ буде покликаный гр. Игнатьевъ, мин. дѣлъ внутр.

Финансы россійскій знаходятся въ нужденбмъ станѣ. Велику сензацію выкликали такъ за границю якъ и въ Россіи слова уступившого мин. финансбвъ Абазы, що $^1/_{10}$ россійскихъ грошій паперовыхъ офалшована. Journ. de St. Petersb. удержуе, що всего лишь 100.000 рублѣвъ есть офалшованыхъ, — але публика якъ зъ одной стороны не совсѣмъ вѣритъ въ заявленье Абазы, щобъ ажь такъ много было офальшованыхъ папербвъ такъ зъ другой стороны не вѣритъ и Journ. de St. Pet. щобъ було знонъ такъ мало.

Дня росс. газеты знонъ пбдпали администраційной карѣ: „Русскому Курієрови“ заборонено на 3 мѣсяцѣ продажъ поодинокихъ чиселъ а газету „Свѣтъ и Тѣни“ заѣшено на 6 мѣсяцѣвъ.

Въ Кіевѣ розпочався сими днями передъ судомъ военнымъ процесъ нигилистбвъ и нигилистокъ при замкненыхъ дверехъ.

Болгарія. Читателѣ нашій знаютъ вже о „легальномъ замаху стану“ (пбсля термину нѣмецкихъ газетъ) князика Болгарского, Александра I Баттенберга. Моцъ гбмъ зъ ясного неба, такъ перерази балканьскихъ Славянъ, а особливо Серббвъ княжества той крокъ болгарского князя. Нарбдъ сербскій въ купѣ съ болгарскимъ бились съ Турномъ за свободу, за свою „самоуправу“, бились довго и завзято — потекло славянскои крови не мало, а теперь мавбы народъ болгарскій бути выключеный бтъ управы самымъ собою, за що власне головы свои покладавъ, мавбы съ замкнеными на колодку устами гладѣти на самовбльне автократичне господарованье бувшого пруского лейтнанта въ земли болгарской? Кн. Александеръ зломивъ конституцію, на котру присягъ, розбгнавъ министерство, зажадавъ бтъ народу, щобы 7 лѣтъ управлявъ Болгарією яко автократъ безъ снбъучасти народу, а наконецъ оголосивъ и станъ военнои облоги въ краю. Якъ все тое скбнчится, чи князь зложитъ корону, до чого, якъ теперь показуесь, не мае охоты, чи народъ пристане на его забаганку, — покаже близька будучность. Мы жъ хочемо подати нашимъ читателямъ загальный поглядъ на хбдъ дѣлъ въ молодбмъ болгарскбмъ княжествѣ бтъ его початку до теперь. Въ р. 1879 збиралось въ Трновы (Тирновѣ) установительне „собраніе“, котрому бувъ предложеный россійскій проектъ конституціи. Россійскій проектъ хотѣвъ, щобы болгарска „скупштина“ (сойнъ) складалась головно зъ такихъ послбвъ, котрыбы входили до скупштины не зъ выбору черезъ народъ, але часть по свому чину, а найбольша часть, щобы була покликана безпосередно самымъ княземъ. Заразъ на тбмъ першбмъ народнбмъ собранію (великой скупштинѣ) въ Тирновѣ показались дѣй партіи межи Болгарами: одна, паны-реакціонеры т. зв. „чорбаджіи“ горячо попирали проектъ россійскій, знаючи, що зъ него для нихъ самыхъ буде велика користь, бо они вбйдутъ до скупштины або по чину або зъ вбзвания черезъ князя, — друга знонъ партія, с. е. народъ par excellence хотѣвъ, щобы скупштина складалась зъ самыхъ тблько послбвъ, выбраныхъ черезъ народъ. Тая послѣдна партія и побѣдила на великой скупштинѣ въ Тирновѣ 1879 р. и ухвалена конституція болгарска була въ тбмъ взглядѣ лучша бтъ сербскои, где, якъ звѣстно, князь Миланъ именуе значну часть членбвъ скупштины зъ своихъ прихильниковъ. Коли „выборный“ князь Александеръ Баттенбергъ прійшовъ до Болгарін, присягъ, що буде сповняти конституцію. Але заразъ зъ самого початку, чи то зъ причины, що не мавъ понятя о конституційности, чи скорше за радою россійского правительства, зложивъ перше свое министерство зъ меншости парламентарнои, т. с. зъ консерваторбвъ-чорбаджіевъ. Розумѣесь, що въ жадномъ конституційномъ краю не може удержатись кабинетъ, зложеный зъ меншости парламентарнои и якъ найскорше муситъ або подаватись до димисіи, або пануючій муситъ розвязувати парламентъ и розписувати новій выборы въ цѣли одержанья бблышости, котрабы подпирала кабинетъ. И князеви болгарскому пбсля Тирновскои конституціи прислугувало право розвязати скупштину и бнъ ей дѣйстно розвязавъ. Але партія консервативна перечислилась съ своими надѣями на пбднору въ краю при новыхъ выборахъ. Народъ цѣлый стоявъ за конституцією и за послами т. зв. „уставобранноци“ и по 4 мѣсяцяхъ, коли пбсля конституціи муситъ бути скликана нова скупштина, ввбйшло до скупштины еще бблыше противниковъ консервативного кабинету. Тогды князь мусѣвъ вже зложити кабинетъ зъ людей, котрй мали довѣріе у народа и съ кбнцемъ марта 1880 обнѣщено народочи нове министерство Каравелова. Пбдъ тымъ новымъ министерствомъ скупштина мирно сповнила свою задачу и розбйшлась и кождый думавъ, що реакція вже совсѣмъ побита. Тымчасомъ консерваторы, маючи совсѣмъ природно по своій сторонѣ князя, почали противъ министерства Каравелова вести дуже сильну агитацію по краю. Но убійствѣ же россійского царя въ марти с. р. чорбаджіи розгулялись въ волю, почали кричати, що Болгарія гнѣздо „нигилизму“, що министры „нигилисты“ и почали нарочно бущмъ то закидувати князеви, що бнъ покрывае нигилистбвъ. Князь въ наслѣдство того безъ нарады съ министерствомъ выдавъ самовбльно бтозву до народа (а бнъ не смѣе пбсля конституціи того учинити), въ котрбй, якъ звѣстно, объявивъ, що скидае министерство и скликує велику скупштину, котра ему мае бтдати на 7 лѣтъ самовластну управу княжествомъ. И тутъ князь зломивъ конституцію, бо князь може скликати велику скупштину тблько на пбдставѣ ухвалы скупштины, — а того не було; князь именувавъ диктаторомъ надъ цѣлымъ краемъ бувшого росс. офицера, генерала Ернрота. Росс. пос. Хитрово рбвно помагае князеви, а на голосы гдеякихъ росс. газетъ, що не выпадае Россіи помагати болгарскому князеви зробити coup d'état, заявивъ сими днями „Правительственный Вѣстникъ“, що правительство россійске (не безъ порозумѣня съ Нѣмеччиною — бо кн. Александеръ Баттенбергъ прецѣнь нѣмецкій офицеръ) мае довѣріе до кн. болгарского и що бнъ учинитъ, буде добре. На одній плятоничній симпатіи правительства россійского до кн. болгарского не кбнчится; — сими днями бтойде зъ Россіи до Болгарія транспортъ 20.000 карабинбвъ и таке иное. Все то въ случаю може послужити для ущасливлена и уцивилизованія болгарскои дичины...

Нѣмеччина. Князь Миланъ, прибувши до Берлина, збстався дуже сердечно принятый черезъ цѣсаря и престолонаслѣдника.

Франція. Сенатъ незначною бблышостію голосбвъ бткинувъ проектъ Барду о реформѣ выборчбй въ понменшомъ але тайномъ голосованію. Зъ того надѣются кризы министерияльнои. Також Гамбета мае податись до димисіи.

НОВИНКИ.

— **Є. В. Цѣсарь** удѣлинъ погорѣлцямъ въ Залбщяхъ 500 зр. запомоги.

— **Арх. Рудольфъ съ женою** прибхали дня 8 м. червца с. р. до Праги, где принято ихъ съ великимъ ентузіязмомъ.

— **Впр. о. Іоанъ Каминьскій**, гербу Топоръ, священникъ-ювилятъ, конс. совѣтникъ съ правомъ крилошанскихъ бтличій, и пароxъ въ Гаврылбвцѣ, дек. Тысменецкого, померъ по довгой недузѣ дня 27 р. мая въ 77 роцѣ житя, а 53 священьства. Покбйный бувъ примѣрнымъ душпастиремъ и здѣлавъ много доброго въ своій громадѣ. Похороны бтправлялися нынѣ. Вѣчна ему память!

— **Товариство рускихъ дамъ** устроюе въ недѣлю дня 12 м. червца с. р. забаву въ огородѣ п. Киселькы пбдъ высокимъ замкомъ, где буде грати войскова музыка и спѣвати добрый хоръ спѣваковъ. Доходъ тои забавы призначеный въ користь бѣдныхъ ученицъ львбвскихъ школъ публичныхъ.

— **Зъ Тысменицѣ** пишутъ намъ: Дня 5. червца с. р. бтбулося у насъ перший загальній зборы товариства „Читальня“, завязаного для духового розвою мѣщанъ и селянъ тутешныхъ и окрестныхъ. Членбвъ збраныхъ було 47; они выбрали выдѣлъ и нараджувалися надъ розвоемъ товариства. Однакожъ окрасою збрання бувъ выкладъ ВП. п. Евгенія Желехбвского, професора гимназіяльного и предсѣдателя филіи „Просвѣты“ въ Станиславовѣ. ВП. прелегентъ выкладавъ о тутешнбмъ мѣщанинѣ Іовѣ Кинглицкбмъ (зъ 17 столѣтя) яко заложителю Скита-Манявского и о сочасной исторіи. За той занимаючій и поучаючій выкладъ и за понесеный трудъ складаеся ВП. п. Желехбвскому сердечну прилюдну подяку. *Видѣлъ товариства „Читальня“ въ Тысменицы.*

— **Зъ Сокаля** пишутъ намъ: Краковскій „Czas“ подавъ недавно вѣдомость о арештованію въ Сокальщинѣ двохъ антижидбвскихъ агитаторбвъ, „niezniów kijowskich kacapów i członków Towarzystwa Kaczkowskiego“. На пбдставѣ достовѣрнои информаціи мусимо заявити, що „Czas“ якъ все, такъ и на сей разъ здорово пробрехавъ цѣлу тую исторію. Були тблько такій факты: 1. Стефанъ Чернило recte Вавринчукъ 21 мая 1881 р. съ кблькома другими господарями Тартакова (села) о годинѣ 6 вечеромъ сидѣли въ шинку звѣстного лихваря Янкля Грубера въ Тартаковѣ (мѣсточку), и розмовляли при шклянкахъ пива. Бесѣда збйшла на погромъ жидбвъ въ Россіи и тогды Вавринчукъ бтозвався, що и Груберъ своею смертію не згине за людску кровь, котру немилосердно высысае, и хотяй не бнъ (Чернило), котрый зъ Янклемъ Грубером муситъ процесуватись о грунтъ, то знайдеся ктось иншій, що Янкля такъ знищитъ, якъ Янкель людей понищивъ. Перенуженый Янкель подавъ сей фактъ до Староства въ Сокали, а Староство бтогунило то тамошному судови до урадованя пбсля §. 302. код. кар. Розправа вже визначена. 2. Василь Чорный въ Корковѣ (пбдъ Варяжемъ, отже о 4 миляхъ бтъ Тартакова), въ половинѣ мая 1881 р. спросивъ сосѣдовъ, щобы ему помогли поставити хату. Пбдчасъ занята при тбмъ ставленю явився Варяжскій жидъ Гершъ Локманъ, и сѣдае на дубѣ, приготовленбмъ до будованя хаты. Чорный запытавъ жида, чи чувъ бнъ, що рольный запытавъ жида въ Россіи, „но, то и намъ тутъ такъ будо!“ Жидъ отвѣчае: „Ты дурню, коли тутъ насъ пенно оборонятъ!“ Чорный струтивъ жида зъ свого дуба, що ажъ поточився на улицю, и сказавъ: „Иди, не сиди менѣ тутъ, бо може еще жадавбысь заплаты за твое сидженье яко помбчь при ставленю моей хаты!“ Жидъ розлюченый побѣгъ до жандармерін, котра подала сей побѣгъ до сокальского суду. Обѣ справы еще не укбнчений, никто не арештованый, бо то факты майже щоденій, а тблько зъ взгляду на жидбвъ не много маючихъ бтваги по причинѣ погрому въ Россіи набрали бблышого значення.

— Въ ч. 128. с. р. оголошуе „Gaz. Lwowska“ що **Намѣстництво остро заказало**

продавати „трутку на рыбу“ по склепахъ задля того, що черезъ тресенье вынящуєся дробну рыбу и задля того, що щипкарѣ кидали єй до пива. Тепер вже знаємо, чому солянимъ упивався кôлькома склянками пива!

— **П. Болеся. Барановскій** инспекторъ окружный для шкôлъ народныхъ мѣста Львôва, вибитный изъ давнѣйшихъ индагацій русинскихъ дѣтій пôдъ взглядомъ ихъ народности, скликанъ на завтра рано, на **першій день рускихъ Зеленыхъ святъ**!! окружну конференцію учительску. Зважившы, що конференція не есть рѣчію такъ взглôвû, дальше, що всякі уряды повинни рускій свята обходити зарôвно якъ польскій, наконецъ, що по Львôвѣ есть значный процентъ учителѣвъ-Русинôвъ, — уважаемъ поступокъ п. инсп. Барановского кривдячимъ изъ першôй линіи Русинôвъ-учителѣвъ львôвскихъ а дальше и руску народность.

— **Львôвскихъ жидôвъ-лихваръôвъ**, котрѣ безъ концесіи выножичали на заставы грошѣ напѣтъ на 120%, засудивъ магистратъ на грошевѣ кары, якъ такожъ заказавъ имъ дальше занимативъ тымъ „geschäft-омъ“. Кромѣ того будо судъ рѣшати еще справу що до неправного побирани такъ великои лихвы. Дуже добре сталось, що предсѣ разъ зловлено изъ клѣтку тыхъ штыкôвъ, котрѣ мôвъ павки сеяли кровь бѣднѣйшои людности.

— **О. Евстахъ Меруновичъ** удався до насъ съ заявленьемъ, що подана рускими газетами вѣсть, будтобы бы ôтданъ голосъ на польского кандидата при послѣдномъ выборѣ, есть неправдивна, понеже бы совѣмъ не голосувавъ.

— **Въ Краковѣ** арештовано одного селянина изъ Кальварии, котрый закликавъ людій до борбы противъ жидôвъ.

— **Зъ Коломыѣ** пишутъ намъ: Минувшого року, якъ звѣстно Вп. читателямъ „Дѣла“, допускались жиды великихъ пôдкупствъ и шахрайствъ изъ нашихъ сторонахъ при асентеруику, а именно въ Коссовѣ и Городенцѣ. Жидкôвъ тыхъ выславано и всаджено до вязницѣ, где они побули кôлька мѣсяцѣвъ. Однакъ судъ повѣтовый въ Коломыѣ узналъ ихъ невинными. Сего року повторилась знôвъ подôбна исторія. Дня 3 с. м. ставанъ передъ трибуналомъ въ Коломыѣ лѣкарь-хирургъ Курцеръ, жидъ зъ Городенки, за шахрайства при сегорôчномъ асентеруику. Замѣнено и того добродѣя до холодной ямы и бы посидѣвши тамъ кôлька мѣсяцѣвъ, збстанъ черезъ трибуналъ Коломыйскій также увôльненый.

— **Обовязаній платити войскову таксу**, замешкалій по Львôвѣ можутъ до 20 л. червця переглянути въ урядѣ конскрипційномъ мѣста понижный выказъ съ означеньемъ квоты, яку мають платити. Въ тôмъ часѣ можна вносити также всякі рекламаціи. Таксы будутъ платити мужескій особы, родженій въ рокахъ ôтъ 1855 до 1860, не належачій до войска.

— **Зъ Пôдгасець** пишутъ намъ, що за стараньемъ о. А. Левицкого, котрый бувъ тамъ недовгій часъ сотрудникомъ, выучилась тамошна молодѣжъ и старшій хорошо співати, та булобъ лише пожаданымъ, щобы молодѣжъ пôдгасецка не позбстала задалше въ тôй наукѣ безъ провôдника. Вдячній за таку прислугу громадяне прощались щиро съ о. Левицкимъ при его ôтъѣздѣ до Трибуховець.

— На посаду учителя **фильольогіи классичной съ рускимъ языкомъ выкладовымъ** въ ц. к. гимназіи рускôй во Львôвѣ розписуєся конкурсъ съ речинцемъ до 12 л. липца с. р.

— Дня 2 (14) червня с. р. о год. 3 по полудни, въ сали радной мѣста Сокаля ôтбудутся **третій загальный зборы** членôвъ сокальскои филіи товар. имени Михаила Качковского, а передъ тымъ о год. 9½ передъ полуднемъ буде ôтслужена въ гр. к. церквѣ сп. Николая служба Божа съ параставсомъ за упокôй душѣ бл. н. Михаила Качковского и упокоившихся членôвъ нашои филіи, на що пôдписаный Выдѣлъ мае честь всѣхъ Н. Т. членôвъ сокальскои филіи запросити. — Порядокъ дневный загальныхъ зборôвъ буде: 1) Ôткрытье зборôвъ и выборъ тымчасового председателя и двохъ секретарѣвъ; 2) ôтчитанье протокола зъ послѣдныхъ загальныхъ зборôвъ зъ дня 22 мая (3 червня) 1880; 3) справоздане зъ дѣятельности уступаючого выдѣлу ôтъ послѣдныхъ загальныхъ зборôвъ; 4) выборъ комисіи для перегляду рахунковъ зъ приходôвъ и розходôвъ канцелярии ôтъ послѣд. загальныхъ зборôвъ; 5) внесеня уступаючого выдѣлу; 6) выборъ председателя и членôвъ выдѣлу на слѣдучій рôкъ; 7) внесеня поодинокихъ членôвъ; 8) ôтчитъ о. Теодора Коперского „О господарствѣ“.

Надѣючись якъ найчисленнѣйшои участи Н. Т. членôвъ сокальскои филіи тов. им. Михаила Качковского, пôдписаный выдѣлъ упрашае тыхже, щобы съ собою на згаданій зборы привели якъ найбôльше честныхъ людій нашого повѣта, желаючихъ вписатись въ члены тов. им. Михаила Качковского.

Залатаючихъ съ уплаченьемъ членьскои складки за сей рôкъ а може и попередній, упрашаемъ о ласкаве ихъ зложеньe до касы нашои филіи на реченôмъ дни.

Ôтъ выдѣлу филіи тов. им. Михаила Качковского. — Въ Сокалю, 10 (23) мая 1881.

З. Пасальскій, секретарь. *Н. Роздольскій* председатель.

— **Въ Кроаціи** въ околици Реметынець дялося чути дня 1 л. червця о. р. сильне землетресенье, котре тревало лишь одну секунду.

— **Коло Гатчина**, теперѣшнои резиденціи царскои, ôткрыто—якъ доносятъ зъ Петербурга — недалеко двôрца желѣзницѣ яму, въ котрôй мѣстились дві бляшаній пушки съ недокôнченымъ еще сполученьемъ телеграфичнымъ. На сій пôдставѣ ôточено на дві годины передъ выѣздомъ царя дворець и арештовано уряднико въ. Такожъ огорнувъ всѣхъ великій страхъ, коли грôмъ розтрѣскавъ стовпъ коло царскои палаты и забивъ одного жовнѣра, позаякъ почали пôдозрѣвати, що се бувъ выбухъ динамиту. Зъ тои причины обвѣстило правительство урядовый протоколъ, въ котрôмъ констатуе, що то грôмъ пôдклавъ тую шкоду.

— **Яко домовый учитель** на часъ вакацій поѣхавбы на провинцію, особенно въ горы, ôтличный ученикъ 7-ои класы гимн. Интересуваній зволить зголоситись въ тôй справѣ до дирекціи рускои гимназіи во Львôвѣ о ближшѣ поясненя.

НАУКА, ШТУКА И ЛИТЕРАТУРА.

— Сими днями появилась зъ печатнѣ Института Ставропигійского книжочка: „Обозрѣніе **общественно-экономичного строя на южной Руси** въ княжескій періодъ и въ время польского владычества. Написалъ Иванъ Ем. Левицкій, 16-ка, ст. 36, цѣна 20 кр.“ Въ сій студіи авторъ ôтповѣдно до малого объему книжочки, зôбравъ що найважнѣйшій матеріялъ, ôтносячійся до обговорюваного предмету и зложивъ его зручно въ одну цѣлôсть, такъ, що читатель знайде въ тôй студіи загальный поглядъ на станъ сосôбльно-экономичный нашого народу ôтъ часу князѣвъ аж до пôдълу Польщѣ. Авторъ опирався, подôбно якъ о. Ст. Качала въ своій „Polityka Polaków względem Rusi“ на жерелахъ польскихъ, где тôлько ходило о выказанье историчныхъ фактôвъ зъ часу Речи Посполитои, котрѣ польскій историки звѣстнои школы „optymistycznego poglądu na dzieje narodowe“ поперекручували, а що найменше позамовчували.

Пôдяка.

Глубоко тронутѣ смертію любимого брата нашого Теофила, учителя академичнои гимназіи во Львôвѣ, почитаемъ собѣ за нашъ обовязокъ, зложити сердечну подяку всѣмъ П. Т. знакомымъ и пріятелямъ покôйного, котрѣ своєю участію причинились до торжественности похорону. Именно складаемъ нашу пôдяку Вп. пп. професорамъ и ученикамъ гимн. акад. за ихъ щирѣ труды при похоронахъ, Всеч. рус. духовенъству за его такъ численну участь въ тôмъ сумнôмъ обходѣ, а именно Впр. оо. крыл. І. Величку, Ю. Сембратовичу, В. Бачиньскому, ректорови рус. дух. семинаріи, за его ласкаве призволенье, щобы пп. питомцѣ взяли участь въ тôмъ сумнôмъ обходѣ, Всеч. оо. настоятелямъ семинаріи, именно вицеректорови Горôньскому, д-рови Т. Сембратовичу, Дроздовскому и Полянъскому, дальше Всеч. оо. д-рови Г. Крижановскому, Бѣлецкому, Калинщени, Лопатынъскому, Рейтаровскому, Мудрикови, Городецкому, Василевскому, лат. катих. Гораздовскому и Скородынъскому зъ Малехова, пріѣхавшому зъ далека нарочно на похоронъ, якъ такожъ Всеч. пп. питомцямъ рус. дух. семинаріи за ихъ хорошій співъ хоральный и за доброохотне несенье на цинтарь домовины покôйного, чимъ оказали свое щире вспôмучутье. Въ кôнци складаемъ особлившу подяку Всеч. о. д-рови Іос. Левицкому, катих. нѣм. гимн. и Вп. п. Цеглинъскому, проф. акад. гимн. за ихъ прекрасній, щиро-рускій и всѣхъ глубоко тронуваній бесѣды надгробній. Всѣ тѣ ІІІп., якъ и всѣ другій знакомій и пріятелѣ покôйного брата нашого, особенно П. Т. пп. професоры и директоры всѣхъ нашихъ закладôвъ науковыхъ и знаменитшій личности такъ зъ рускои якъ и зъ польскои интелигенціи, котрѣ ôтдавши сму личне послѣдну прислугу, его память такъ численно почтили, — зволятъ за тое принять ôтъ насъ нашу найщирѣйшу подяку.

Во Львôвѣ, дня 22 (3 червця) мая 1881.

Максимиліянъ и Александеръ Искрицкій, брáтя покôйного.

— **На памятникъ Ксенофонта Каминовича** зложили черезъ редакцію „Дѣла“: Вп. пп. К. Коцовскій, вдвюкатъ суд. зъ Золочева 1 зр.; К. Телишевскій, кандидатъ вдв. зъ Золочева 1 зр.; Юл. Нижанковскій, началь. филіи банку зъ Золочева 1 зр; дръ К. Сушкевичъ зъ Львова 2 зр., професоры львôвскій: дръ Целевичъ, Партацкій, Гладиловичъ, о. Стефановичъ — по 1 зр. Разомъ 9 зр.

Тымъ Вп. предплатникамъ, що зложили на „Библіот. найзнам. пов.“ предплату за 2 чверть року, розсылаєся 19 и 20 аркушъ повѣсти „Въ оборонѣ чести“.

Администрація часописи „Дѣло“ звертає увагу, що пренумеровати можна въ протягу чвертьроку съ кождымъ числомъ. Такожъ просимо тыхъ всѣхъ ВП. предплатниковъ, котрй за сей чвертьрôкъ еще не уплатили або лише замовили нашу часопись, щобы зволили якъ найскорше надôслати предплату.

Der Pain-Expeller

mit „Anker“

есть дуже добрымъ средствомъ домашнымъ.

Кто того ôтличного средства уживавъ хотяй иногда, н. пр. противъ гôстцю, ревматизму, ревматичному болю членôвъ и зубôвъ и т. п., радо поручитъ его нимъ. Тѣ его свойства, котрымъ онъ безъ всякои рекламы свое велике розширеные въ цѣлôй Австріи завдячуе, суть найлучшою порукою его скуточности. — Можна дôстати въ аптекахъ по 40 и 70 кр. въ слѣдующихъ аптекахъ: во *Львôвѣ* у С. Рукера и И. Пилеса; въ *Бродахъ* у Ед. Лашки; въ *Ярославичи* у Л. Добрянского; въ *Коломыи* у Ед. Штенцля; въ *Перемышли* у В. Наглика; въ *Самборѣ* у И. Алексевича; въ *Сколыи* у М. Немчевского; въ *Стрыю* у Юл. Зсурского и Л. Гертнера; въ *Сколе* у Ю. Ямруговича и Г. Кагана. Кромѣ того въ *Прагѣ* въ Central-Dépôt für Oesterreich: Dr. Richters Apotheke zum „Goldenen Löwen“ Niklasgl. 1. и въ всѣхъ аптинахъ Австро-Угорщины. (10—11)

MATICO

впрыскованя и капсôлки

въ мужескихъ недугахъ яко найскуточнѣйше средство поручае **аптика пôдъ золотымъ львомъ во Львôвѣ**

К. Крижановского.

Флятка впрысковань 40 кр., капсôлокъ 80 кр. вразъ съ докладнымъ описомъ ужитя.

Замовленя зъ провинціи выповняются ôтворотною почтою. (6—7)

Послѣдне запрошенье передъ тягненьемъ

до вспôвчастя въ шансахъ выграныхъ на великій лôтерію грошевій, гварантованій черезъ **сталій** мѣсто Гамбургъ, въ котрôй

9 мил. 324.080 марокъ въ 301

въ протягу кôлькохъ мѣсяцѣвъ **належно** мусить бути выграній.

Новый планъ игры, подѣленый на 7 класъ, мѣститъ межи 100.000 льосôвъ **51.300 выгр. ныхъ**, именно въ:

400.000 марокъ,

а ôтдѣльно

1 выгр.	à M.	250,000	5 выгр.	à M.	5000
1 „	à M.	150.000	3 „	à M.	3000
1 „	à M.	100,000	54 „	à M.	5400
1 „	à M.	75.000	5 „	à M.	5000
1 „	à M.	50.000	105 „	à M.	5250
2 „	à M.	40.000	203 „	à M.	4060
3 „	à M.	30.000	12 „	à M.	3600
4 „	à M.	25.000	3 „	à M.	1200
2 „	à M.	20.000	631 „	à M.	12620
12 „	à M.	15,000	873 „	à M.	13095
1 „	à M.	12.000	1,050 „	à M.	12600
24 „	à M.	10,000	28,800 „	à M.	288000
			и т. д.		

Перше тягненье означено **Урядомъ** и **забезпечено** на день

15 и 16 л. червня 1881,

до чого стоятъ

одинъ орыг. льосъ	только	6 мар.	або 3½ зр. в. в.
половина ор. льосу	„	3 „	„ 1¾ „ „ „
чверть орыг. „	„	1½ „	„ ¾ „ „ „
			„ 50 кр. „ „

Оригинальній тй льосы, гварантованій черезъ правительство за присланьемъ грошей або переказомъ высилаю до найдальшихъ мѣстъ **безъ** со. Незначій сумы можна надсылати такожъ **въ** марокъ почтовыхъ.

„Домъ Штейндекера въ короткомъ часѣ **выплативъ** своимъ интересантамъ **великій выгрышій на марокъ 125.000, 80.000,** 60.000, **30.000, 20.000, 10.000** и т. д., черезъ що **значивши** много до шести чисельныхъ родинъ.

Вкладки суть въ порôвнаню до великихъ **выгрышій** дуже незначій, и можна лише поручити **тую** пробу щастя.

Кождый участникъ одержуе при замовленю **урядовый** планъ, зъ котрого можна пôзнать такъ **выграныхъ** выграныхъ на ôтповѣдній класы, якъ **кожъ** дотычій вкладки, а по тягненю **оригинальні** листы выграныхъ.

Выплата выграныхъ слѣдуе **засѣвгами** пôдъ гварантією правительства и може бути **вы**повнена або прямымъ пересланьемъ, або на **жадане** интересентôвъ черезъ мои склады **банкôвые** по всѣхъ бôльшихъ мѣстахъ Австріи.

Замовленя зволитъ **великій** ôтворотною почтою съ повнымъ довѣріемъ высилати до **реномованои** старои фирмы

Josef Steindecker,

Bank- & Wechselgeschäft, Hamburg.

P. S. **Домъ Іосифа Штайндекера** — **звѣстный яко солидный и точный** — не потребуе надзвычайныхъ рекламъ; залишаемся **отже**, на що звертаемъ увагу ВП. Публикумъ.

Илюстрованій цѣнники на рôкъ 1881 19—

найновѣйшихъ и поправленыхъ машинъ до шитя.

Зингера ручній и ножевій, поправленій и за**тентованій** (съ выключеньемъ колеса при **шатуваню** нитокъ), для выгôднаго переношеня **на** кôлцяхъ и съ приридомъ, котрый самъ **шанцуе**.

Вильзона, Гове, Цилиндровій, Саксонія, Ренанія, Принцесъ, Експресъ.

Гварантія 5-тилѣтня.

Раты тыжневй по 1 зр.

Замѣна и спеціальній направа.

Човенка, части складовй, иглы и олія.

Поручае

ІОСИФЪ ИВАНИЦКИЙ

механикъ,

въ готелю Жоржа во Львôвѣ.

Машины Зингера зъ фабрики въ Глазговѣ въ Англіи, котрй такъ шумно продаютъ **оригинальній** американьскій, пріймаю до **вправленя** на Зингера поправленій за сплатою **6 зр.**

ПРЕДПЛАТА НА

АНТОЛЬОГІЮ РУСКУ

(выборъ найдобрѣйшихъ творôвъ рускихъ поетôвъ)

на загальне жаданье продовжена до 1 рус. липня с. р.

Се першій у насъ зборникъ, що обймае перлы руско-украинскои поезіи. Прегарный друкъ съ ясно-синими обводками, хорошій папѣръ якъ и незычайно низька предплатна цѣна — бо на великомъ паперѣ тôлько **1 зр. 50 кр.** а на звычайномъ тôлько **1 зр.** за тринадцять аркушѣвъ друку, поручаютъ тое дѣло, котре повинно бути найцѣннѣйшимъ а давно дожиданымъ подаркомъ на **заручины**, именины, свита и т. п. Въ „Антольогію“ увôйшли творы отсихъ поетôвъ:

Артемовского-Гулака, Вериковѣ, Верхратского, Данкевича, Древлянца, Гетьманця, Габова, Головацкого Якова, Гребѣнки, Грабовича, Гушалевича, Конисского, Костомарова, Котляревского, Кулѣша, Кулика, Кузьменка, Левицкого, Метлиньского, Мазки, Могильницкого, Петренка, Руданьского, Скоморôвского, Старицкого, Устыановича Корнила, Устыановича Николая, Федьковича, Франка, Чужбиньского, Шашкевича Володимира, Шашкевича Маріянна, Шевченка и другихъ.

На розширеные богато о збірнику, котрый такъ найлѣпшою силою формы яко и внутрѣшнымъ змѣстомъ найлѣпше поручаеся свѣтовій и высоковставленчій рôдзѣ нашои публикѣ — съ повнымъ переконаньемъ о запрошеню рекомендованого дѣла — **запрошуемо до скорои предплаты**, позаякъ число печатаныхъ примѣрникôвъ новелане а въ додатку не передаю „Антольогія“ въ продажъ — нѣяка остаткнася примѣрникôвъ нечи будо пôдвышеня.

Товариство академичне: **„Дружный Лихварь“**

(во Львôвѣ, при ул. Краковскôй ч. 14, I пов.)

Всѣ ручей часописи просимо о ласкаве поширеные отсего заклеомленя. (1—3)

Выдаютъ: **Мих. Коссакъ и Вол. Баревêньскій.** — За редакцію ôтповѣдае: **Володим. Подляшецкій.** Зъ друкарнѣ Тов. им. Шевченка, пôдъ зар. К. Бедн...